

మీమ ప్రయాణం

- చీవి లక్ష్మీరెణ్ణులి

(గుఠసంబంధ తరుణిం)

‘ఇవన్నీ పాతకాలంనాటి కబుర్లు సంజయ్ కారు ఇమాన్! ఇది వాస్తవం!’

‘ఇదే నిజమైతే మరి మా అత్తయ్య ఎందుకని అలా ప్రవర్తిస్తుంది? ఆమె కూడా భారత వనితే కదా!’ ఇమాన్ మత్తులో మునిగి వున్నాడు.

‘సులేమాన్ గారి భార్య విషయమా ...?’

‘అవును. పిచ్చి పెళ్ళాం ... మామయ్య ఓ పిచ్చోడు! భర్త పట్ల నిబద్ధత అనేది ఎక్కడా, ఏకోశానా కనిపించదు ఆమెలో.’

‘ఆమె ఏం చేసింది?’

‘ఏం చేసిందా? మామయ్య జీవితాన్ని సర్వనాశనం చేసింది. మామయ్య ఆమె మీద ఎంత ప్రేమని కురిపిస్తూ వెళ్ళాడో, ఆమె అంతటి ద్వేషాన్ని వెలిగక్కుతూ వచ్చింది. ఆమెకోసం మామయ్య బిళ్ళాన్ని మంచినీళ్ళప్రాయంలా వెచ్చించాడు. నీలోఫర్ మహల్ లో ఆమె సౌఖ్యం కోసం సమస్తం ఏర్పాటుచేశాడు. కానీ ఆమె నుంచి ఆయన ఫాందింది ఏమిటి? కేవలం ద్వేషం. తెలుసా మీకు?’

‘దాని వెనుక ఏదో ఒక బలమైన కారణం తప్పనిసరిగా వుండి వుంటుంది.’

‘కారణమా! ఒక్క వయస్సు తేడా తప్ప మరే కారణం లేదు. ఆమె వయస్సు వద్దెనిమిదీ-పంభొమ్మిదీ వుంటాయి. మామయ్య వయస్సు అప్పటికే నలభై అయిదు, యాభై పుట్టిన వుంటుంది.’

‘ఇది అన్యాయం కదా?’

‘అన్యాయం అయితే కావచ్చు. కానీ ఆ అన్యాయానికి బాధ్యుడు మామయ్య కాదు. మా నాన్న.’

‘ఎలా?’

‘ఈ సందర్భం కుదిరింది ఆయనే. మా నాన్న అప్పట్లో కలకత్తాలో వ్యాపారం చేసేవాడు. ఆయన బలవంతంగా మామయ్య పెళ్ళి కుదిర్చారు.’

‘ఇది ఆయన మొదటి వివాహమా?’

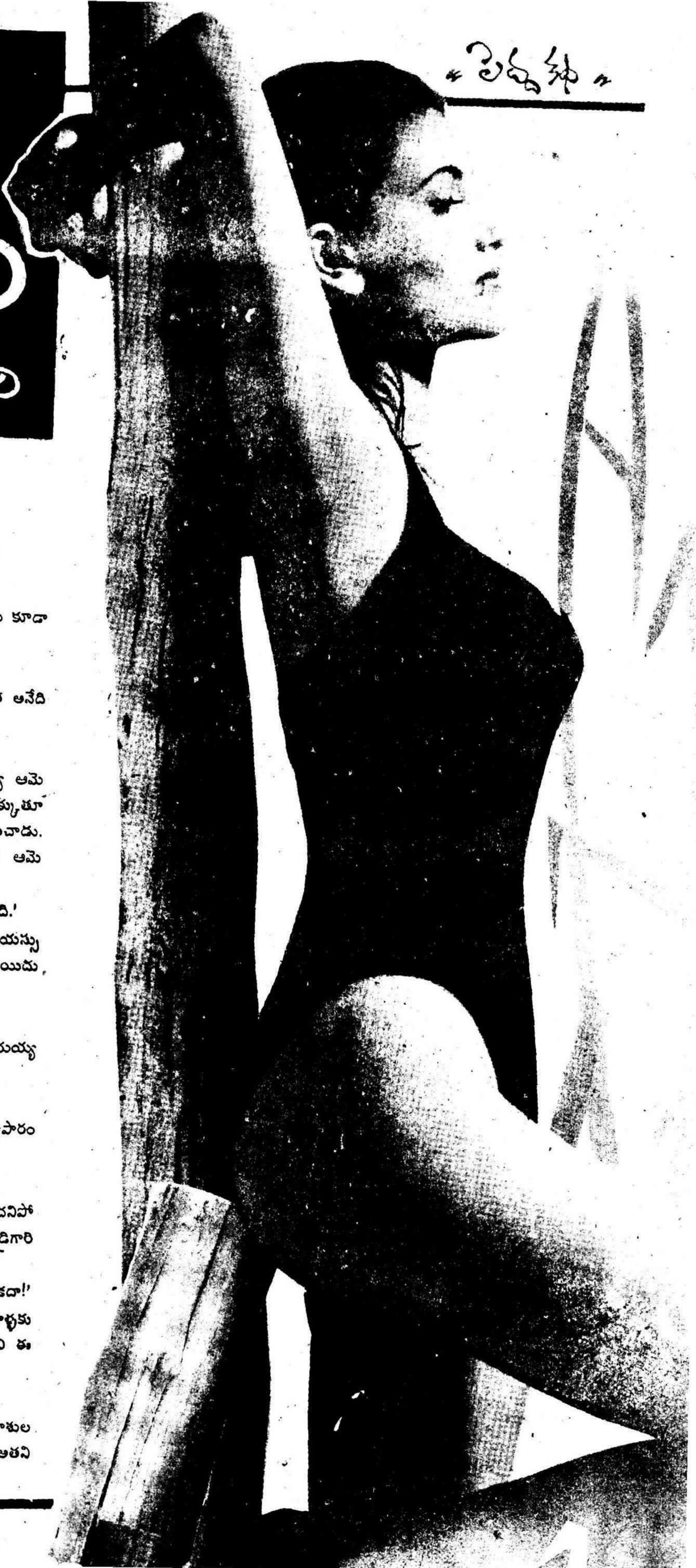
‘కాదు. రెండో పెళ్ళి. మొదటి భార్య కూతురు షాహీన్. ఆమె చనిపోయింది. వారసుని కనాలన్న బలహీనత కారణంగా ఆయన మా తండ్రిగారి మాటని కాదనలేకపోయారు.’

‘ఇలాగే తప్పనిసరై తలవంచాల్సిన పరిస్థితి ఆమెకూ ఎదురై వుండవచ్చునుకదా!’

‘ఉండవచ్చునేను కాదనను. ఈ సంబంధం విషయంలో ఆమె ఇంటి వాళ్ళకు చాలా పెద్దమొత్తం చెల్లించటం జరిగింది. పది లక్షల రూపాయలు చెల్లించి ఈ సంబంధం కుదిర్చారు’ ఇమాన్ అలా చెప్పకుంటూ పోతున్నాడు.

పది లక్షలు!

పది లక్షలు అనే మాట అతని మస్తిష్కాన్ని అతలాకుతలం చేసింది. ధనరాకుల ముందు తన మాతృదేశ సభ్యత, సంస్కృతులు చెల్లాచెదరు కావటం అతని కళ్ళకు కట్టినట్లయింది. సంజయ్ సిగ్గుపడుతూ ఇమాన్ కేసి చూశాడు.

ఇమాన్ ఏమీని గటగటా తాగేసి భాళి గ్లాసును టేబుల్ మీద పెట్టాడు. క్లబ్బులో వున్నట్టుంది మళ్ళీ ఒక కొత్త చంగీత బముద్రం వెల్లువలా పైకి లేచింది. వాతావరణం మళ్ళీ సరికొత్త సుగంధాలతో గుబాళించింది.

యువ జంటలు ఒకటొకటిగా డ్యాన్సింగ్ ఫ్లోర్ మీదికి చేరుకుని నాట్యం చేయటం ప్రారంభించాయి.

ఎక్కడైతే వచ్చిందో ఒక తూనీగలాంటి అమ్మాయి 'హయ్' అంటూ ఇమాన్ దగ్గరికి వచ్చింది.

ఇరువురూ పరస్పరం ఒకరి నడుమీద మరొకరు చేతులు వేసుకుని డ్యాన్సింగ్ ఫ్లోర్ మీదికి వెళ్ళారు.

పాశ్చాత్య సృత్య సమ్మేళనంలో వీళ్ళూ ఒక భాగమయ్యారు.

టేబుల్ ముందు సంజయ్ ఒక్కడే కూర్చుని వున్నాడు. ఇమాన్ మాటల్లోని ఒక వాక్యం అతని మస్తిష్కంలో పడే పడే అదేపనిగా మెదులుతోంది. 'పది లక్షల రూపాయలు చెల్లించి ఈ సంబంధం కుదిర్చారు'

పది లక్షలు! పది లక్షలు!! పది లక్షలు!!!

సంజయ్ మత్తు మొత్తం దిగిపోయింది. ఇక అక్కడ ఒక్క క్షణం వుండబుద్ధి కాలేదు.

తెంబే అక్కణ్ణుంచి లేచాడు.

క్లబ్ బయటికి నడిచాడు.

3

దట్టమయిన చీకట్లను చీల్చుకుంటూ కారు వేగంగా దూసుకుపోతోంది.

మెలమెల్లగా చీకట్లు పలచబడసాగాయి.

చూస్తూ చూస్తూండగానే వాతావరణం ఎంత వెలుగులతో శోభించసాగింది.

ఆకాశంలో అన్నడే చంద్రోదయం అయింది.

చంద్ర కిరణాలు ఎదారి ఇసుక మీదికి ప్రసరించడంతో వెండిని పిండికొట్టి ఆరబోసినట్టుగా తయారయింది ప్రకృతి.

ఈ వెన్నెల రాత్రి కారు ప్రయాణం సంజయ్ కి ఎంతో ఆహ్లాదాన్ని ఇస్తోంది.

పగటిపూట వేడి గాడ్డులతో భయపెట్టే ఈ ఎదారులు వెన్నెల కాంతిలో ఇంతటి అపురూపమైన ఆహ్లాదాన్ని అందించటం ఎంతగా అనిపించింది సంజయ్ కి.

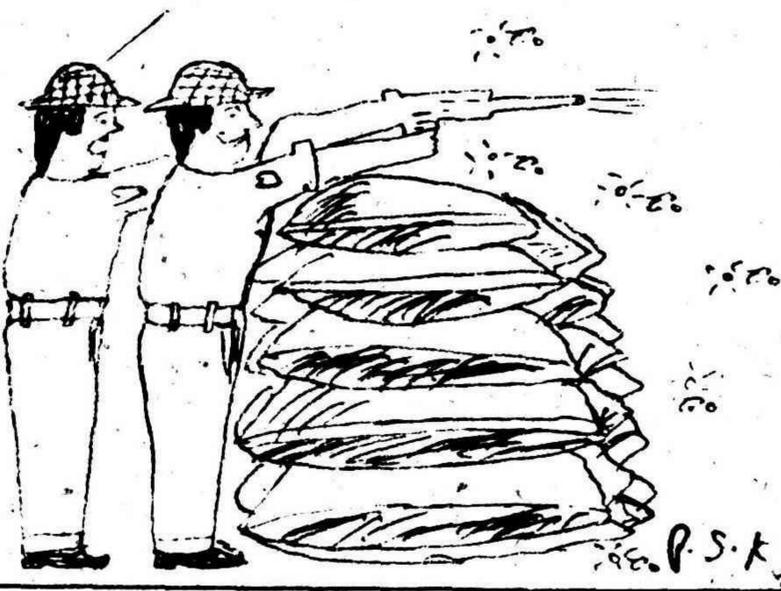
'దావూద్! నీలోఫర్ మహల్ ఇక్కడికి ఎంత దూరం?' వున్నట్టుంది డ్రైవర్ ని అడిగాడు సంజయ్.

'ఆ కనిపిస్తున్న కొండల మధ్యన వుంది సార్!' డ్రైవర్ దూరంగా కనిపిస్తున్న చిన్నికొండలకేసి చూపించాడు.

సంజయ్ కారులోంచి బయటికి తొంగిచూసి అటుకేసి దృష్టిని సారించాడు.

కారు ఆ ప్రదేశానికి సమీపంగా వచ్చేసింది.

సార్! నిద్రనీవ్వుంది రుడుకుంటును కాల్పులు
అటువూనా నీమ్మ లోపంది.

సమీపంలోని చిన్నికొండమీద, ఖర్చూరపు చెట్ల మధ్య, అందమైన ఒక భవనం వెన్నెల కాంతిలో శోభాయమానంగా మెరిసిపోతూ కనిపించసాగింది.

లూశ సరస్సు నుంచి ఒక అందమైన రాజహంస రెక్కలు ఆరబెట్టుకోవడానికి ఈ కొండ మీదికి దిగిందా అన్నట్టు వుంది ఆ పాలరాతి మందిరం.

కారు ఘాట్ రోడ్డు ఎక్కింది.

కారు ముందుకు దూసుకుపోతున్న ఆ పాలరాతి మందిరం సమీపిస్తూ వుంది. మరింత స్పష్టంగా కనిపించసాగింది.

కారు మలుపు తిరిగి నీలోఫర్ మహల్ ప్రాంగణంలోకి ప్రవేశించింది.

కారు ఆపి హారన్ మోగించాడు డ్రైవర్.

వాచ్ మేన్ దూరాన్నుంచి టార్న్ లైటువేసి 'ఎవరూ?' అని విగ్గరగా అరిచాడు.

'లఖన్ సింగ్! మేమే! గేటు తీ!' అన్నాడు డ్రైవర్ దావూద్ పెద్ద గొంతుతో.

లఖన్ సింగ్ వెంటనే దావూద్ కంఠస్వరం గుర్తుపట్టాడు. టార్న్ లైట్ వెలుగులో దావూద్ ముఖాన్ని కూడా చూశాడు. సంజయ్ ని చూసి ఆ తర్వాత మళ్ళీ దావూద్ కేసి చూశాడు. లఖన్ సింగ్ చూపులో ప్రశ్నార్థకం వుంది.

'వీరు సంజయ్! సులేమాన్ గారి పెక్రటరీ!' అని చెప్పాడు దావూద్ అతని సందేహాన్ని నివృత్తిచేస్తూ.

లఖన్ సింగ్ వినయంగా సంజయ్ కి నమస్కరించి అతని చేతిలోని బ్రీఫ్ కేస్ అందు కున్నాడు. సాదరంగా లోనికి ఆహ్వానిస్తూ 'ఇమాన్ రాలేదా?' అని అడిగాడు.

'ఆయన ఒక అవసరమైన పని వుంది అగిపోయారు. తెల్లారేసరికల్లా వచ్చేస్తారు' లఖన్ సింగ్ వెంట అడుగులు వేస్తూ చెప్పాడు సంజయ్.

'మీరూ, ఇమాన్ గారూ కలిసి ఇక్కడికి వస్తారని సులేమాన్ గారు ఫోన్ చేసి చెప్పారు!

'అలానా, ఆయన ఇంకేం చెప్పలేదా?' సంజయ్ జాగ్రత్తగా లఖన్ సింగ్ చూపుల్ని పరిశీలనగా చూస్తూ అడిగాడు.

'ఇదే చెప్పారు. మీ ఇద్దరికీ ఎలాంటి ఇబ్బంది లేకుండా అన్ని నడుపాలయాలూ జాగ్రత్తగా చూడమన్నారు. పనిమనుషుల్ని పెట్టి మొత్తం శుభ్రం చేయించమన్నారు.'

'మరి అన్నీ పూర్తయ్యాయా?'

'పూర్తయ్యాయి సార్! భోజనం సిద్ధంగా వుంది. కూలివాళ్ళు రేపు ఉదయం వచ్చేస్తారు'

లఖన్ సింగ్ యజమానికి అతి విశ్వాసపాత్రుడైన నౌకరని తెలుసుకోవడానికి సంజయ్ కి అట్టే సమయం పట్టలేదు.

'సార్! బంగళా తాళాలు తెచ్చారుగదా! లఖన్ సింగ్ ప్రశ్నతో ఏదో ఆలోచిస్తున్న సంజయ్ వాస్తవంలోకి వచ్చాడు.

'తెచ్చాను ... తెచ్చాను ... ఇవిగో' అంటూ వెంటనే జేబులోంచి తాళాలగుత్తి తీసి లఖన్ సింగ్ చేతికి అందించాడు.

లఖన్ సింగ్ ఆ తాళాన్ని ఎంతో ప్రేమగా నిమరసాగాడు. కనీసం కొద్ది క్షణాల పాటు నీలోఫర్ మహల్ కి తానే యజమాని అన్నట్టుగా ఫీలయ్యాడు.

లఖన్ సింగ్ స్వామిభక్తి అటువంటిది.

దావూద్ కారును గారేజ్ లో పెట్టాడు.

లఖన్ సింగ్ వరండా మూలన వున్న మెయిన్ స్విచ్ ఆన్ చేశాడు. వెంట వెంటనే రెండు మూడు స్పీకర్లు ఆన్ చేశాడు. దాంతో వరండా వెలుగులతో నిండిపోయింది.

సంజయ్ వరండాలోకి అడుగుపెట్టాడు.

లఖన్ సింగ్ మహల్ ప్రధాన ద్వారం తెరిచాడు.

సంజయ్ మందిరం లోపలికి అడుగుపెట్టి వెంటనే వెనక్కి వచ్చేశాడు.

లోపల విపరీతమైన దుర్గంధం!

'రెండేళ్ళుగా పూర్తిగా మూతపడి వుండటంచేత లోపలికి అసలు గాలి పోకపో వడంతో దుర్గంధం వస్తోంది. శికిటికీలు తెరిస్తే కొద్ది సేపట్లోనే ఈ దుర్గంధం పోతుంది' అంటూ లోపలి లైట్లు వేశాడు లఖన్ సింగ్.

విద్యుత్ కాంతులతో నిండిన హాలును, చూసేవారికి కళ్ళు మిరుమిట్లుగొలిపిన ట్లయింది సంజయ్ కి. హాలు వాతావరణం ఒక్కసారిగా జీవం పోసుకున్నట్టు అయింది.

నీలోఫర్ మహల్ అంధాలూ, అలంకరణలూ అతనిని దాదాపు పిచ్చివాణ్ణి చేశాయి. సులేమాన్ ఆభిరుచి అతనికి అణువణువునా కొట్టొచ్చినట్టు కనిపించసాగింది.

అక్కడి ఫర్మీచర్, ఇరాన్, కాశ్మీర్, చైనాల తివాచీలు, కిటికీలకు వేలాడుతూన్న పట్టు కట్టెలు, బెల్జియం షాండిలియర్లు హాలుకు నాలుగువేపులా అమర్చివు. పూలకుండీలు!

ఏదో ఒక గొప్ప స్వప్న సాధనలోకి అడుగుపెట్టవట్టుంది సంజయ్ కి.

'ఏలా వుంది వీలోఫర్ మహల్!' గర్వం ఉట్టిపడుతూన్న స్వరంతో అడిగాడు లఖన్ సింగ్.

'అద్భుతంగా వుంది. దీన్ని పాగడగల శక్తిగల భాష నా దగ్గర లేదు. ప్రశంసలకు అతీతమైన అద్భుతమైన నిర్మాణం ఇది!'

'సులేమాన్ గారు తన భార్య ఆనందంకోసం ఈ మందిరాన్ని నిర్మించారు. దీని అలంకరణకోసం ఆయన తన బిళ్ళాన్ని మంచి నీళ్ళు ప్రాయంలా వెచ్చించారు. కానీ అద్భుతం ఆయనకు కలిసిరాలేదు. విధి ఆయనను అన్యాయంగా వంచించింది' అంటూ గట్టి నిట్టూర్పు విడిచాడు. అక్కడి నుంచి మిగిలిన కిటికీలు కూడా తెరవటం ప్రారంభించాడు.

లఖన్ సింగ్ చివరి వాక్యం సంజయ్ హృదయాన్ని బాధపెట్టింది. తన యజమాని సులేమాన్ స్థితికి అతని హృదయం కరిగి ఏరయ్యింది. రాణివాసం లాంటి ఈ పాలరాతి మందిరంలో స్వర్ణసౌఖ్యాల్ని అనుభవించాల్సిన మనిషి పిచ్చాసుపత్రిలో పడి వుండటం ఎంత అన్యాయం అనిపించింది.

విధి వశిష్ట మనిషి కలలు ఎలా ముక్కలు ముక్కలైపోతాయో!

విధి బలియం!

విధిని ఎదిరించే శక్తి మానవునికి రాదా?

మానవజాతి శాశ్వతంగా విధి చేతిలో కీలుబొమ్మలుగా కొనసాగవలసిందేనా?

తన విధిని తానే స్వయంగా విధించుకోగల స్థితికి మానవుడు చేరుకోలేదా?

గలగలమని శబ్దం వినిపించడంతో ఆలోచనల్లోంచి పూర్తిగా తేరుకున్నాడు సంజయ్.

కిటికీల్లోంచి చూడగలిగిన ప్రవేశించిన తాజా గాలికి షాండిలేర్లు పూగటంతో ఏర్పడిన శబ్దం అది.

ఆ శబ్దం వాస్తవానికి జలతరంగిణిలా వుంది.

సంజయ్ మళ్ళీ సులేమాన్ అభిరుచులు, ఆకాంక్షలు, దురదృష్టాల గురించిన ఆలోచనల్లో జారిపోయాడు.

ఈలోపున లఖన్ సింగ్ భవనంలోని గదులన్నింటిలోనూ లైట్లు వెలిగించాడు. అతనికి ఈరోజు చాలా ఆనందంగా వుంది. ఇన్ని రోజుల తర్వాత తిరిగి ఆ భవనం కాంతులీనటం అతని ఆనందానికి కారణం. ప్రతి గదిని ఎంతో తపస్వయత్నంతో చూడసాగాడు లఖన్ సింగ్.

వీలోఫర్ మహల్ దాదాపు రెండేళ్ళుగా మూతపడి వుంది.

పైనున్న గది వున్నట్టుంది దేదీప్యమానం కావడంతో సంజయ్ దృష్టి అటుపడింది. గులాబీ రంగుతో నిండివున్న ఆ గది కింది నుంచే ఎంతో ఆకర్షణీయంగా వున్నట్టు కనిపించింది.

అనుకోకుండానే సంజయ్ కాళ్ళు ఆ గదికి తీసుకుపోయే మెట్లకేసి సాగాయి.

ఆ గది గుమ్మం ముందు వేలాడుతూన్న పట్టు పరదా గాలికి కదలాడసాగింది. గది లోపల వెలుతురు ప్రవేశించడంతో అంధకారమయమైన ప్రదేశాన్ని లక్షలాది మిణుగురులు వెలుగుల్ని విరజిమ్మివట్టయింది.

లైట్లు వెలిగించి గదిలోంచి బయటికి వచ్చిన లఖన్ సింగ్ కి సంజయ్ ఎదురయ్యాడు.

'ఈ గది ఎప్పుడూ చీకటిగా వుంచరాదని సులేమాన్ గారి ఆదేశం!' ఆనందంగా చెప్పాడు లఖన్ సింగ్.

'ఎందుకని?' ఆకర్షణగా అడిగాడు సంజయ్.

'ఇది ఆయన సైయవత్తిగారి గది - ఇది బేగం వీలోఫర్ గారి గది.'

'బేగం వీలోఫర్!' ఆ పేరును పలికేటపుడు సంజయ్ పెదవులు హృదయం రెండూ ఒకేసారి కంపించాయి. అతను లఖన్ సింగ్ కేసి అలా చూడసాగాడు.

లఖన్ సింగ్ అవునని చెప్పి ఘెట్టు దిగసాగాడు.

కొద్ది క్షణాలపాటు వీలోఫర్ అనే పేరు సంజయ్ మనసునీ, ముప్పిళ్ళాన్నీ ఒక్క కుడుపు కుదిపేసింది.

వీలోఫర్!

సులేమాన్ సైయవత్తి!!

అనువత్తిపాలైన పిచ్చిది!!!

ఏదో బలమైన ఆకర్షణ వీలోఫర్ గదిలోకి అడుగుపెట్టమని ప్రోత్సహిస్తోంది సంజయ్ ని. కానీ అతని పాదాలు వేలలోకి కూరుకుపోతున్నట్టుగా వుంది.

అంతటా అతని ఒక వింత ఆందోళన!

నలబయటి ఎటూ పాలుబోవడంలేదు.

అతి కష్టమీద జేబులోంచి సిగరెట్టు పెట్టితీసి ఒక సిగరెట్టును వెలిగించుకోగలిగాడు. సిగరెట్ కాల్యాక మనసు కాస్తంత స్థిమితపడినట్టు అయింది.

గుమ్మం ముందు వేలాడుతున్న పట్టు పరదాకేసి మరోసారి చూశాడు సంజయ్. గదిలోంచి ఆ స్వప్నని తెరమ దాటి మిలమిలలాడుతున్న కాంతి క్షోద్ధి కొద్దిగా తొణ్ణిచూస్తోంది.

ఒకనాడు తన నుంచి దూరమై అఖాడాల్లోకి అంతర్ధానమైన అద్భుతకాంతి, తన ప్రేమకాంతి ఆ గదిలోనే బంది అయిందా అనిపించింది సంజయ్ కి.

ఈమె తాను కోల్పోయిన వీలోఫర్ కాదుగదా!?

వీలోఫర్!

తన ప్రేయసి!!

తన నిలబడి కాంతి!!!

తన హృదయ శాంతి!!!!

తన ప్రాణం, తన హృదయం, తన సర్వస్వం అయిన వీలోఫర్ ఏమయింది? ఏ దూరతీరాలకు వెళ్ళిపోయింది?

ఇంతకీ ఈ వీలోఫర్ ఎవరు?

ప్రశ్నలు! ప్రశ్నలు!! ప్రశ్నలు!!!

తల దిమ్మెక్కిపోతోంది. సంజయ్ కి.

అతని పాదాలు అతని ప్రమేయం లేకుండానే ముందుకు అడుగులు వేశాయి. సంజయ్ వేతులు తెరని తొలగించాయి.

సంజయ్ దివ్య హర్ష్యంలోని అద్భుతమైన ఆ గదిలోకి అడుగుపెట్టాడు.

అతని కళ్ళు ఆ దృశ్యాన్ని చూసి నమ్మలేకపోయాయి.

ఒక్కసారిగా అతని శరీరం కొయ్యబార్చినట్టు అయిపోయింది.

అతని శరీరంలో, సరాల్లో, ధమనుల్లోంచి ప్రవహిస్తున్న రక్తం ఒక్కసారిగా గడ్డ కట్టుకుపోయినట్టుయింది.

తాను అనుకున్నదే నిజమయింది!

తన ప్రాణం, తన హృదయం, తన సర్వస్వం ఆ వీలోఫర్! ఆమే! ఆమే స్వయంగా అతనిముందు నిలబడి వుంది!

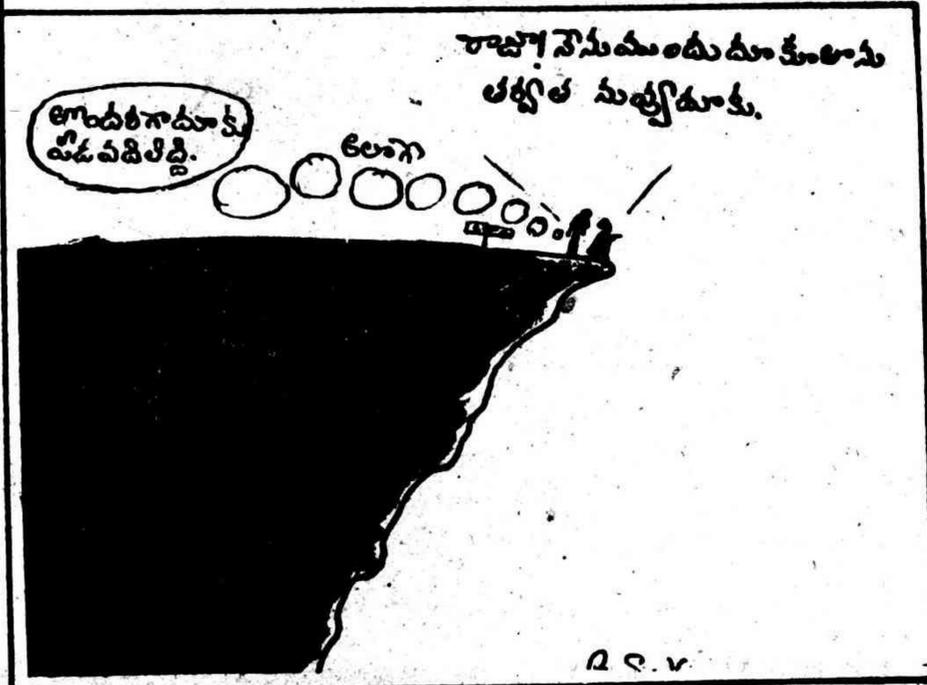
ఎదురుగా వున్న గోడమీద అలంకరించబడిన వీలోఫర్ నిలువెత్తు చిత్రపటాన్ని చూసేసరికి సంజయ్ లో అప్పటివరకూ ముడుచుకుని వున్న మనిషి మేల్కొన్నాడు.

ఆ మేల్కొన్న మనిషి కేవలం మేల్కొన్న మనిషి కాదు!

అతను నిలువునా గాయపడిన మనిషి!

అనన్యూర్ అసంతృప్త క్షతగాత్రుడు ఆ మనిషి!

— సశేషం

8-12-85 ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య వార్త